

τὴν σκέψιν ὅτι οὗτος, ὁ βεβαίως μὴ ὢν Ζεὺς ἀλλ' Ἀπόλλων ἢ Κῦδων, εἶνε ὁ αὐτὸς πρὸς τὸ ὑπὸ κυνὸς θηλαζόμενον βρέφος.

Σοὶ ἀπαντῶ λοιπὸν τὰ ἐξῆς:

Αὐν σοὶ ὑπεθυμίζω ὅτι ὁ μῦθος τῆς γεννήσεως καὶ ἐκθέσεως τοῦ Διὸς, ὡς καὶ τῆς ὑπὸ κυνὸς διατροφῆς αὐτοῦ ἤτο ἐγχώριος οὐχὶ μόνον ἐν Κρήτῃ ἀλλὰ καὶ ἐν Κυδωνίᾳ ὡς ἀποδεικνύουσι τὰ λεγόμενα ὑπὸ Καλλιμάχου περὶ Ὀμφαλίου καὶ τῶν Κυδῶνων, τῶν καὶ Κυνοσουρέων καλουμένων ἀπὸ τῆς Κυνοσούρας τῆς ἀπεικονίζουσας τὴν τὸν Δία ἐν Κρήτῃ ἐκθροβύσαν κύνα κυνοσουρίδα. Τοῦτο ἐνδείκνυται καὶ ὑπὸ τῶν νομισμάτων τοῦ Πολυρηνίου καὶ Δικτύνης καὶ τῶν ἐπιγραφῶν καθ' ἃς ἐλατρεύετο ὑπὸ τῶν Κυδῶνων Ζεὺς ὁ Κρηταγενής. Ἰδοὺ λοιπὸν ὁ ἐγχώριος μῦθος ὃν δικαίως ζητεῖς.

Βούσ Ὁ κατασκευάζων τόξον ἀνὴρ ὃν συνοδεύει ἐπὶ ἄλλων νομισμάτων τῆς Κυδωνίας κύων εἶνε οὐχὶ ὁ Κῦδων, ἄλλὰ βεβαίως ὁ Ἀπόλλων. Ὡς Κῦδων ὑπὸ οὐδενὸς συμβόλου χαρακτῆρίζεται, ἐν ᾧ περὶ τοῦ Ἀπόλλωνος γνωρίζομεν ὅτι οἱ Κρήτες ἔλεγον «εὐρετὴν τοῦ τόξου γενόμενον διδάξει τοὺς ἐγχωρίους τὰ περὶ τὴν τοξείαν κλπ.» Ἀκριβῶς δὲ τῶν Κρητῶν πάντων περιφημότεροι ἦσαν ὡς τοξόται οἱ Κῦδωνες ἐξ ὧν καὶ τὸ τόξον *Κυδώνιον* ἐκαλεῖτο (Καλλιμάχου III 284) Σχετικῶς δὲ πρὸς τὸν συνοδεύοντα τὴν μορφήν κύνα σοὶ ὑπεθυμίζω τὸ χωρίον τοῦ Ξενοφώντος (Κυνηγ. I, 1.) «*Ἀπόλλωνος καὶ Ἀρτέμιδος ἄγραι καὶ κύνες*» καὶ τὸ ἀρχαῖον δίδραχμον τῆς Ἐλευθέρας τὸ παριστῶν τὸν Ἀπόλλωνα ὑπὸ κυνὸς συνοδεύμενον καὶ εἰς δάση στυράκων κυνηγοῦντα (ἴδε Num. Cret XI, 4), ὥστε καταπίπτει ἐντελῶς τὸ ἐπιγράμμα ὅτι νομισματὰ τινὰ τῶν Κυδωνιατῶν παριστῶσι τὸν Κῦδωνα ἄνδρα, ἐπομένως ὅτι τὰ ἄλλα δύνανται νὰ τὸν παριστῶσι ὡς βρέφος».

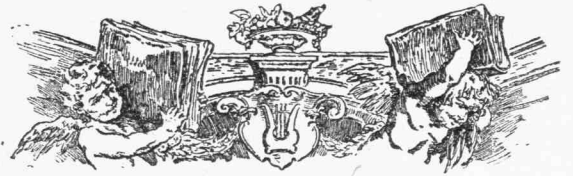
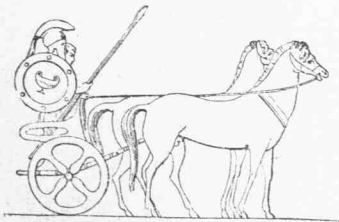
Περὶ τῆς ἐρμηγείας τοῦ τύπου τῆς βοῦς καὶ τοῦ βρέφους τῶν νομισμάτων τῆς Πραισοῦ περὶ ἧς ὁ κ. W.-W. γράφει ἀπλῶς ὅτι φαίνεται πιθανή (probable) οὐχὶ δ' ἐντελῶς — δι' αὐτὸν τοῦλάχιστον — πειστικὴ (quite convincing), παρέλειψα ν' ἀντίσω τι πρὸς αὐτὸν διότι οὐδὲν ἐπιχείρημα φέρεται πρὸς δικαιολογίαν τῆς γνώμης μου ἐνῶς ἀπέδειξα — καὶ οὐδεὶς μέχρι τοῦδε ἀντέλεξε τί — ὅτι οἱ ἄστερσοι τῶν δύο Ἀρκτων τῶν καταστειρισθῆσαν ὑπὸ τοῦ Διὸς διότι ἐπροστάτευσαν αὐτὸν βρέφος ὄντα ἐν Κρήτῃ, ἐθεωροῦντο τὸ πρῶτον ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων οὐχὶ ὡς εἰκόνες ἄρκτων, ἀλλ' ἡ μὲν μεγάλη βοῦς ἡ δὲ μικρὰ κυνός. Τὸ ἐπιγράμμα τοῦτο θὰ ἴσκει καὶ μόνον, φρονῶ, ἵνα πείσῃ πάντα μὴ προκατηλειμμένον, περὶ τοῦ ὄρθου τῆς γνώμης μου διὰ τε τὸν τύπον τῆς Πραισοῦ καὶ ἐκεῖνον τῆς Κυδωνίας.

Ἦδη περιμένω ἀπάντησιν τοῦ κ. Wroth, ἧτις δὲν ἀμφιβάλλομεν ὅτι θὰ εἶνε πλήρης παραδοχῆ τῆς γνώμης ὑμῶν. Παρεκαλέσαμεν μάλιστα αὐτὸν νὰ γράψῃ καὶ πάλιν λεπτομερῶς περὶ τοῦ ζητήματος ἐν τῷ Numis. Chronicle. Ἀλλ' οἱ ἐνδιαφερόμενοι καὶ δυνάμενοι νὰ κρίνωσι περὶ τοῦ ζητήματος δύνανται, φρονῶ, νὰ σχηματίσωσιν ἀπὸ τοῦδε ἰδίαν γνώμην καὶ πεποιθήσιν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 27 Δεκεμβρίου 1893.

ΙΩΑΝΝΗΣ Ν. ΣΒΟΡΩΝΟΣ

¹ Χάριν τῶν μὴ εἰδικῶν σημειοῦμεν ἐνταῦθα ὅτι ἡ ἐπιγραφή ΚΥΔΩΝ τῶν ὑπὸ τοῦ μεταφραστοῦ ἐν τῇ «Ἐστία» ἀπεικονισθέντων νομισμάτων, παρὰ πάντας τοὺς τύπους τῆς Κυδωνίας ἀπαντῶσα, οὐδεμίαν σχέσιν ἔχει πρὸς τὸν τύπον, ἀλλ' εἶνε μέρος τοῦ ἔθνικοῦ ΚΥΔΩΝ-ΙΑΤΩΝ ὡς καὶ πλειστατικῆς ἀπαντῆ. ² Διοδώρ. Ε. 42. I. Σ.

ΧΡΟΝΙΚΑ

Φιλολογικά

Ἐν Οὐγγαρία ἐωρτάσθη ἐσχάτως μεγαλοπρεπέστατα τὸ ἰωθιλαῖον τοῦ μεγάλου ἔθνικοῦ μυθιστοριογράφου καὶ δραματικοῦ Μαυρικίου Γιόκαϊ, συμπληρώσαντος πενήντα ὅλα ἔτη φιλολογικοῦ βίου. Ὁ Γιόκαϊ ἐγεννήθη ἐν Κόμορν τῷ 1825. Τὸ πρῶτον τοῦ διήγημα ἐπιγραφόμενον «Θεοκρισία» τὸ ἔγραψε δεκαπενταετής, ἔκτοτε δὲ συνέγραψε τριακῶσια ὅλα ἔργα, διηγήματα, μυθιστορήματα, δράματα, μεταξὺ τῶν ὁποίων «Αἱ Πολεμικαὶ Εἰκόνες» μυθιστόρημα τὸ ὅποιον τῷ ἐνέπνευσεν ἡ οὐγγρική ἐπανάστασις τοῦ 1848, θεωρεῖται ὡς τὸ ἀριστούργημά του. Ἀπὸ τοῦ 1860 ὁ Γιόκαϊ εἶνε μέλος τῆς Οὐγγρικῆς Ἀκαδημίας.

Ἐπιστημονικά

Ἐν ἡλικίᾳ ἐβδόμηκοντα καὶ δύο ἐτῶν ἀπέθανεν ἐν Ἀγγλίᾳ εἰς τῶν ὀνομαστοτέρων ἐξερευνητῶν καὶ ἐκπολιτιστῶν τῆς Ἀμερικῆς, ὁ σὺρ Σαμουήλ Βέκερ. Νέος ἀπῆλθεν εἰς Κεϋλάνην, ἐνθα ἔκαμεν ἐπιτυχή συνεισιστικὴν ἀπόπειραν, κατόπιν δὲ μετέβη τοῦ κοιμητικοῦ πολέμου καὶ ἔστρωσε τὸν πρῶτον τουρκικὸν σιδηρόδρομον. Τῷ 1861 ἐπεχείρησε μετὰ τῆς συζύγου του, ἰδίᾳ δαπάνῃ, τὴν περίφημον εἰς τὴν μέσῃν Ἀφρικῇν προέλασιν, καθ' ἣν ἀνεκάλυψε τὴν μεγάλην λίμνην Ἀλβέρτειον Νυάνζην. Μετὰ τρία ἔτη, διορισθεὶς ὑπὸ τοῦ Ἰσμαὴλ διοικητῆς τοῦ Σουδάν, ἔμεινεν ἐκεῖ ἐπὶ πενταετίαν καὶ εἰσγάσθη πρὸς κατάργησιν τῆς σωματεμπορίας. Ἐπεσκέψθη πολλάκις τὴν Συρίαν, τὴν Κύπρον, τὴν Ἰνδικήν, τὴν Ἰαπωνίαν καὶ ἐξέδωκε πλείστα συγγράμματα.

Ὁ γάλλος φυσιοδίφης Α. Κατρεφάξ, ὁ ἐπισταμένως μελετήσας τὴν ἱστορίαν τῆς θαρβινεῖου θεωρίας, ἐξέδωκε κατ' αὐτὰς σύγγραμμα ὑπὸ τὸν τίτλον «Οἱ ἀνταγωνισταὶ τοῦ Θαρβίνου» ἐν ᾧ ἐξετάζει τὴν συμβολὴν εἰς τὴν θεωρίαν τῆς ἐξελίξεως ἐκάστου τῶν καταγινάντων εἰς αὐτὴν ἐπιστημῶνον, ἀπὸ τοῦ Χωξίλυ καὶ τοῦ Οὐάλλας μέχρι τοῦ Χαϊκελ καὶ τοῦ Νοδέν.

Ὁ ἄγγλος φυσικὸς Ρέμιγκτων παρετήρησεν ἐσχάτως ὅτι τὸ ἐσωτερικὸν ὀλίγινον ἀγγεῖον, κενοῦ ἀέρος, γίνεται φωτεινόν, ἅμα τὸ ἀγγεῖον τεθῆ μεταξὺ τῶν ἄκρων τῶν ἀγωγῶν ἡλεκτρικοῦ ρεύματος, μὴ ἐνούμενον. Τὸ αὐτὸ ἀποτέλεσμα παρατηρεῖται ἂν δώσωμεν περιστροφικὴν κίνησιν εἰς τὸ ἀγγεῖον καὶ πλησιάσωμεν αὐτὸ εἰς ράβδον ἐκ καουτσούκ ἢ ἰσπανικοῦ κηροῦ, ἐλαφρῶς ἡλεκτρισμένην διὰ τριβῆς. Τὸ πείραμα εἶνε σπουδαιότατον, καθότι δι' αὐτοῦ ἐλπίζεται νὰ ἐξηγηθῇ τὸ βόρειον σέλας καὶ ἄλλα μετεωρολογικὰ φαινόμενα, τῶν ὁποίων μαντεύεται μὲν σήμερον ἡ ἡλεκτρομαγνητικὴ φύσις, ἀλλ' ἡ ἐξηγήσις δὲν εἶνε ἐπαρκής.

Τριακονταετοῦς μελέτης πόρισμα εἶνε τὸ σύγγραμμα τὸ ὅποιον ἐξέδωκε κατ' αὐτὰς ὁ γάλλος φυσιολόγος M. Marey ὑπὸ τὸν τίτλον Ἡ κίνησις. Ἐν αὐτῷ διὰ νέας μεθόδους ἀναλύονται καὶ ὁρίζονται κινήσεις πολύπλοκοι, ἐκφεύγουσαι τὸν κοινὸν ὀφθαλμῶν, ὡς π. γ. τῶν δακτύλων τοῦ κλειδοκυμβαλιστοῦ, τῶν πτερύγων τῶν πτηνῶν, τῶν τριποδιζόντων ζώων κτλ.

Καλλωτεχνικά

Μολονότι συνεπληρώθη ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν τὸ ποσόν, τὸ ἀπαιτούμενον διὰ τὴν ἀνεγερσιν μνημείου εἰς τὸν Γκουινῶ, οἱ ἔρανοι ἐξακολουθοῦν. Μέχρι σήμερον συνήχθησαν 103.752,25 φράγκα. Ἡ ἐκδήλωσις αὕτη τῆς κοινῆς συμπαθείας πρὸς τὸν ἀποθανόντα μουσικόν, θεωρεῖται μοναδική.